

Channa argus

Laatste update: 13-7-2022

Channa argus (geen Nederlandse naam, in het Engels 'northern snakehead' genoemd) behoort tot de familie slangenkopvissen (Channidae). Het is een zoetwatervissoort die tot 100 cm lang kan worden. De soort heeft een lang torpedovormig lichaam dat naar de staart taps toeloopt. De kleine kop heeft een relatief grote bek met talrijke scherpe tanden die in rijen aanwezig zijn. Jonge exemplaren kunnen goudbruin tot lichtgrijs van kleur zijn, terwijl oudere vissen makkelijk te herkennen zijn aan een reeks van 9 tot 13 donkere vlekken op hun goudbruin of lichtbruin gekleurde flanken. De rug-, anaal- en staartvinnen zijn zwart gevlekt

Er zijn geen vergelijkbare inheemse soorten aanwezig in de EU. Andere slangenkopvissen lijken in enige mate op *C. argus*, deze zijn alle uitheems en niet in de EU ingeburgerd.

Foto: Smithsonian Environmental Research Center ([Wikimedia Commons](#), [CC BY 2.0](#))

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2021

C. argus heeft zich voor zover bekend nog niet gevestigd in de EU, maar kan zich bij het huidige klimaat in meerdere lidstaten vestigen, waaronder Nederland. De vissoort is in de jaren zestig geïntroduceerd in Tsjechië, maar heeft zich hier uiteindelijk niet permanent weten te vestigen. Er zijn geen waarnemingen uit andere EU-lidstaten bekend.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Het effect van *C. argus* in geïntroduceerde gebieden, zoals in de Verenigde Staten, is onbekend. Op basis van het dieet van de vissoort wordt het negatieve effect op inheemse aquatische gemeenschappen in de EU ingeschat als groot. *C. argus* is een predator die zich vooral voedt met vissen, maar ook met insecten, amfibieën en schaaldieren waardoor deze vissoort de biodiversiteit vermindert. Door predatie en voedselcompetitie kan de soort nadelige effecten hebben op bedreigde diersoorten. Introductie in een geïsoleerde bronhabitat zou kunnen leiden tot het verdwijnen van endemische, aan de bron aangepaste vissen of schaaldieren.

De vissoort kan drager zijn van verschillende soorten parasieten, maar de kans op overdracht naar andere vissoorten en mensen is onbekend.

Effect op ecosystemendiensten

C. argus heeft een negatief effect op de (sport)visserij en aquacultuur als het bestand van wilde vis en kweekvis door predatie in het geding komt.

Overige effecten

Er zijn geen overige effecten bekend.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van *C. argus* op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken 2021

C. argus is niet gevestigd in Nederland.

Effecten

Bij vestiging zijn dezelfde effecten te verwachten als in de overige EU-landen. De verwachting is dat het effect groot is, ook in natuurgebieden.

3. Wet- en regelgeving

Channa argus staat sinds augustus 2022 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

4. Wat te doen?

Eigenaren die deze soort al in bezit hadden voordat de Unielijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Meldingen van *C. argus* in de natuur kunnen worden doorgegeven via onder andere [mijnvismaat.nl](#) en [waarneming.nl](#).

Vroege detectie van de soort is zeer moeilijk. De enige haalbare manier is het rapporteren van de vissoort door onderzoekers, recreatievissers en commerciële vissersvaartuigen. Mogelijk dat met eDNA-methoden een indicatie kan worden verkregen over de aanwezigheid van de soort in een watersysteem. Eenmaal gevestigd in een stroomgebied is verwijdering van de vissen moeilijk, vanwege de connectiviteit van waterwegen en het natuurlijke verspreidingsvermogen van de soort, zowel stroomafwaarts als stroomopwaarts.

In geïsoleerde wateren is de vissoort mogelijk nog te verwijderen door drainage of mechanische verwijdering, bijvoorbeeld met behulp van fuiken, netten of elektrovisserij. Als eliminatie onmogelijk is, kan bijvoorbeeld elektrovisserij en het gebruik van ander vistuig, succesvol zijn om een vispopulatie in te dammen.

Meer informatie over deze en andere mogelijke managementmaatregelen staat in dit [rapport](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

C. argus is inheems in China, Oost-Rusland en Korea.

Habitat

C. argus leeft in zoet water met een voorkeur voor stilstaande ondiepe vijvers of moerassen met moddersubstraat en vegetatie. De soort kan ook worden aangetroffen in modderige langzaam stromende beken en in kanalen, waterreservoirs, meren en rivieren. De vissoort tolereert een

breed scala aan milieuomstandigheden en kan voorkomen binnen een temperatuurbereik van 0 tot 30 °C. Het zijn luchtademende vissen waardoor ze tot vier dagen buiten water kunnen overleven door zuurstof in te ademen. *C. argus* is zeer winterhard. Een lage temperatuur vermindert de stofwisseling en de zuurstofbehoefte, waardoor ze ook onder ijs kunnen overleven.

Introductieroute Europa

Mogelijke introductieroutes zijn import voor de aquariumhandel of voor menselijke consumptie en vervolgens het opzettelijk vrijlaten in de natuur. *C. argus* maakt naar verwachting een klein deel uit van de handel in aquariumvissen in de EU. De kans op opzettelijke vrijlating van gehouden exemplaren is hoog vanwege het roofzuchtige karakter en de snelle groei tot een aanzienlijke lichaamsomvang.

Aanwezigheid in de EU

Links: vestiging in de EU in 2020 (geen vestiging), rechts mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Introductieroute Nederland

De potentiële introductieroutes zijn gelijk aan die van Europa. De vissoort wordt in Nederland waarschijnlijk nauwelijks verkocht. In Nederland is de verkoop van *C. argus* gevonden op één website via Google en in één advertentie via Marktplaats (14 januari 2021).

Aanwezigheid in Nederland

C. argus is niet gevestigd in Nederland en er zijn geen waarnemingen bekend.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is niet zo groot. De vissoort is niet geliefd in de aquarium- of vijverhandel omdat de vissen niet erg kleurrijk zijn en snel zeer grote afmetingen bereiken. Door opzettelijke vrijlating is introductie in de natuur mogelijk. Verwacht wordt dat *C. argus* zich kan vestigen in Nederland. De vissoort kan zich na vestiging makkelijk verspreiden. Omdat de soort zeer tolerant is voor slechte milieuomstandigheden en zich ook over land kan verspreiden (in moerassige gebieden) heeft de vissoort, ongeacht of het wordt losgelaten in een geschikte of ongeschikte omgeving, de mogelijkheid om zich te verplaatsen tot ze een geschikte habitat vindt.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- [Europese risicobeoordeling](#)
- [Mogelijke managementmaatregelen](#)
- CABI-datasheet [Channa argus](#), 2019. Bezocht op 21-10-2021
- Froese, R. & D. Pauly (editors), 2021. [FishBase](#). Bezocht op 3-2-2022